

Smag på sprog: et CLIL-forløb i tysk og madkundskab

Forløb 2: *Gesund und klimaschonend essen* – lærervejledning

Fokusområde: mundtlighed

Varighed: min. 12 lektioner

Forfatter: Lily Collé



Buddha Bowl

Opsummering af forløbet

I forløbet Smag på sprog: *Gesund und klimaschonend essen* arbejder eleverne tværfagligt og med en CLIL-inspirerede tilgang med tysk og madkundskab i 7. eller 8. klasse.

Gennem i alt 12 lektioner lærer eleverne om makronæringsstoffer (kulhydrater, fedt og protein) samt hvordan man sammensætter en sund *Buddha Bowl* med fokus på disse næringsstoffer. De arbejder også med at tage hensyn til klimaaftryk i deres fødevarevalg.

Eleverne skal desuden udarbejde og bestille ud fra et menukort baseret på deres Buddha Bowls og lave en kampagnevideo inspireret af konceptet "*Veganuary*".

Fag: tysk og madkundskab	Klassetrin: 7.klasse	Omfang: 12 lektioner
Kompetenceområde Madkundskab • Mad og sundhed • Fødevarebevidsthed • Måltid og madkultur Tysk • Mundtlig kommunikation • Skriftlig kommunikation • Kultur og kultur		
Kompetencemål Madkundskab • Eleven kan træffe begrundede madvalg i forhold til sundhed. • Eleven kan træffe begrundede madvalg i forhold til kvalitet, smag og bæredygtighed. • Eleven kan anvende madlavningsteknikker og omsætte idéer i madlavningen. Tysk • Eleven kan kommunikere på tysk mundtligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog. • Eleven kan kommunikere på tysk skriftligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog.		
Vejledende færdigheds- og vidensmål Madkundskab • Mad og sundhed: Ernæring og energibehov, fase 1: Eleven kan redegøre for energibehov og ernæring i forhold til egen sundhed, herunder med digital kostberegning. • Mad og sundhed: Ernæring og energibehov, fase 2: Eleven har viden om ernæringsfaktorer og energibehov.		

- Fødevarerbevidsthed: Bæredygtighed og miljø, fase 1: Eleven kan analysere fødevarergrupperes vej fra jord til bord og til jord igen.
- Fødevarerbevidsthed: Bæredygtighed og miljø, fase 2: Eleven har viden om betydningen af madhåndtering for bæredygtighed og miljø.
- Måltid og madkultur: Måltidets komposition, fase 2: Eleven har viden om grundprincipper for opbygning af måltider.

Tysk

- Mundtlig kommunikation: lytning, fase 3: Eleven kan forstå hovedindholdet af talt tysk om nære emner.
- Mundtlig kommunikation: samtale, fase 3: Eleven kan gennemføre korte dialoger om nære emner. + Eleven har viden om enkle kommunikationsstrategier.
- Mundtlig kommunikation: Præsentation, fase 3: Eleven kan i et enkelt sprog tale om nære emner.
- Mundtlig kommunikation: Sprogligt fokus fase 3: Eleven kan formulere enkle sætninger.
- Skriftlig kommunikation: læsning, fase 3: Eleven har viden om at læse efter hovedindhold.
- Skriftlig kommunikation: skrivning, fase 2: Eleven kan skrive enkle sætninger. + Eleven har viden om brug af opslagsteknologier.
- Skriftlig kommunikation: Tekster og medier: Eleven kan arbejde med information i enkle tekster og billeder. + Eleven har viden om tekstopbygning og informationssøgning på tysk.

Fælles læringsmål

Eleven kan:

- ordforråd om fødevarer og makronæringsstoffer på tysk
- udregne makronæringsstoffer i fødevarer ved hjælp af digital kostberegning på tysk
- svare på spørgsmål om makronæringsstoffer på tysk
- forholde sig til klima og etiske aspekter af plantebaserede kost

Målplanche

Jeg kan:

- beregne makronæringsstoffer i fødevarer ved hjælp af en digital kostberegner.
- besvare spørgsmål om makronæringsstoffer på tysk.
- placere fødevarer i madpyramiden og reflektere over deres klimaaftryk.
- sammensætte og lave en Buddha Bowl baseret på anbefalinger om makronæringsstoffer.
- udarbejde en indkøbsliste og foretage indkøb på tysk.
- præsentere min Buddha Bowl mundtligt på tysk og bestille fra et menukort.
- argumentere for fordelene ved en plantebaseret kost og producere en kort reklamevideo som led i *Veganuary*-kampagnen.

Overblik over tasks

Makronährstoffer

Varighed: 2 lektioner*

- **Før-task:** *Was sind Makronährstoffe?*
- **Hoved-task:** *der Nährstoffrechner*
- **Efter-task:** *Lebensmittel: Gesundheit & Klima*

Buddha Bowl

Varighed: 3 lektioner

- **Før-task 1:** *Baue deine Buddhabowl!*
- **Før-task 2:** *Eine Einkaufsliste machen*
- **Før-task 3:** *Lebensmittel bestellen*
- **Hoved-task:** *Eine Buddha Bowl zubereiten*
- **Efter-task:** *Bilder machen für die Speisekarte*

Die Speisekarte, bitte!

Varighed: 2 lektioner

- **Før-task 1:** *Digitale Speisekarte*
- **Før-task 2:** *Die Empfehlung des Tages*
- **Hoved-task:** *Im Restaurant bestellen*
- **Efter-task:** *Konjunktiv II: Sich höflich ausdrücken*

Veganuary - ein Werbefilm

Varighed: 5-9 lektioner

- **Før-task:** *Argumente für Veganuary*
- **Hoved-task:** *Werbefilm für Veganuary*
- **Efter-task:** *Veganuary-Kino und Feedback*

*1 lektion = 45 min.

Makronährsstoffe

Varighed: 90 min. (2 lektioner)

- **Før-task:** *Was sind Makronährstoffe?*
- **Hoved-task:** *der Nährstoffrechner*
- **Efter-task:** *Lebensmittel: Gesundheit & Klima*

Formål for tasken

Eleverne skal lære om makronæringsstoffer (kulhydrater, fedt og protein) og deres betydning for sundheden. De skal kunne beregne makronæringsstofferne i fødevarer ved hjælp af en digital kostberegner og diskutere sammenhængen mellem kostråd og klimaaftryk.

Mål for tasken

- Eleverne lærer ordforråd om fødevarer og makronæringsstoffer på tysk.
- Eleverne kan udregne makronæringsstoffer i fødevarer ved hjælp af digital kostberegning på tysk.
- Eleverne kan svare på spørgsmål om makronæringsstoffer på tysk.
- Eleverne kan placere fødevarer i madpyramiden og forholde sig til klimaaftrykket af fødevarer.

Materialer

- Smartboard
- Elevcomputere

Indledning

- Målplanche

Før-task

- Padlet *Makronährstoffe*: <https://padlet.com/vw7zkesev/remake-link/EDj3vrjW1Vdpv9r6>
OBS: du skal kopiere indholdet til en ny padlet.

Hoved-task

- *Der digitale Nährwertrechner*: <https://www.naehrwertrechner.de/>
- *Elevark 1: Makronährstoffe - Lebensmittel*

Forberedelse

Læreren printer *Elevark 1* og gør links'ne tilgængelige for eleverne.

Hvad gør læreren? (L)	Hvad gør eleverne? (E)
Indledning	
L introducerer forløbet Smag på Sprog og forklarer, hvordan forløbet kombinerer tysk og madkundskab. L viser målplanchen for hele forløbet og forklarer målene. Herefter introducerer læreren emnet "<i>Makronähringsstoffe</i>", gennemgår dagens læringsmål og forklarer, hvorfor det er vigtigt at kende til makronæringsstoffer i fødevarer.	E stiller opklarende spørgsmål.
Bearbejdning	
Før-task: <i>Was sind Makronährstoffe?</i>	
I plenum L introducerer før-task 1: <i>Was sind Makronährstoffe?</i> og forklarer, at eleverne skal lære om makronæringsstoffer og lære at bruge en digital kostberegner for at beregne sammensætningen af makronæringsstoffer i forskellige fødevarer.	E stiller opklarende spørgsmål.
Individuelt eller i par L åbner padlet'en på smartboardet og forklarer opgaverne 1 & 2. L beder eleverne om at åbne det pågældende link og at løse opgaverne 1 & 2 i padlet'en. L. oplyser at svarene skal skrives på tysk og postes som kommentar under de pågældende opgaver.	E åbner padlet'en på deres computer, læser teksten, ser på infografikken og svarer på spørgsmålene på tysk i kommentarfeltet.
I plenum L laver en opsamling i plenum ud fra svarene i padleten og stiller evt opfølgende spørgsmål for at sikre sig, at eleverne har forstået hvad makronæringsstoffer er. L spørger om eksempler på fødevarer som er rig på kulhydrater/fedt/proteiner:	E byder mundtligt ind med deres svar.

<i>Welches Lebensmittel hat viel/viele/ist reich an Fett/Kohlenhydrate/ Proteine?</i>	
Hoved-task: Der Nährstoffrechner	
I plenum L oplyser, at eleverne nu skal lære en online beregner at kende, hvor de kan beregne sammensætningen af makronæringsstoffer i fødevarer. L åbner "Der Nährwertrechner" https://www.naehrwertrechner.de/ (i padlet) på smartboardet og introducerer eleverne til siden med et par eksempler. L gør eleverne opmærksomme på, at oplysningerne er beregnet ud fra 100g af den pågældende fødevare. Eleverne skal også være opmærksomme på andre parametre, som fx er fødevarerne konserver eller tørvarer.	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
I grupper L inddeler eleverne i grupper à 4 og uddeler Elevark 1. L gennemgår Elevark 1, arbejdsstrukturen og dialogen. Arbejdsstruktur: Turtagning Elev 1 slår den pågældende fødevaren (se i tabellen) op i ordbogen og forklarer ordet til de andre i gruppen. Elev 2 stiller spørgsmålene om makronæringsstofferne til fødevaren. • <i>Wie viel Fett haben [Kichererbsen]?</i> • <i>Wie viele Proteine haben [Kichererbsen]?</i> • <i>Wie viele Kohlenhydrate haben [Kichererbsen]?</i> Elev 3 finder svaret i online-beregneren og svarer mundtligt på spørgsmålene • <i>[Kichererbsen] haben ... Proteine/Kohlenhydrate/Fett pro 100 gr.</i> Elev 4 skriver svarene ned på Elevark 1. Eleverne bytter roller efter hver tur.	E åbner de relevante sider på deres computer (abc.ordbogen.com og <i>der Nährwertrechner</i>-linket i padleten <i>Makronährstoffe</i>) E fordeler rollerne og samarbejder om at udfylde Elevark 1.

Efter-task: <i>Lebensmittel: Gesundheit und Klima</i>	
Denne aktivitet kobler kostrådene sammen med klimaspørgsmålet. I plenum Ud fra listen med fødevarerne stiller L spørgsmålet: <i>Welche Lebensmittel sind gesund?</i>	E byder ind med deres svar.
I grupper L beder eleverne om at læse info om kostrådscirklen (i padlet'en opgave n.4) https://foedevarestyrelsen.dk/kost-og-foedevarer/alt-om-mad/de-officielle-kostraad/kostraad-til-dig/om-de-officielle-kostraad/kostraadscirklen og herefter at placere fem fødevarer fra Eleverk 1 i kostrådscirklen.	E åbner linket på deres computere, læser og placerer fødevarerne i kostrådscirklen.
I plenum L viser infografikfilmen på smartboardet https://terraxplaincommons.zdf.de/video/einfluss-von-lebensmitteln-auf-das-klima-creative-commons-clip-100 L stiller spørgsmålet: <i>Warum belasten Lebensmittel unser Klima?</i>	E byder ind med deres svar.
I grupper L beder eleverne om at læse om klima-madpyramiden https://madpyramiden.dk/klima/spar-25-paa-dit-klimaaftryk/ og placere de samme fem fødevarer i pyramiden.	E åbner linket på deres computer, diskuterer i deres grupper og placerer fødevarerne i pyramiden.
Afrunding	
I plenum og i grupper. L stiller følgende spørgsmål i Cooperative Learning "En for alle strukturen". (Når spørgsmålet er stillet, skal eleverne sikre sig, at alle i deres gruppe kan svare på spørgsmålet mundtligt. L udvælger så en elev, der skal svare på gruppens vegne). Som hjælp kan L stilladsere svarene på tavlen med chunks.	E udarbejder svaret i deres gruppe og sikrer sig at alle i gruppen kan svare. Den adspurgte elev svarer på gruppens vegne.

Spørgsmål 1: <i>Von welchen Lebensmitteln soll man viel essen/nicht viel essen?</i> Hvilke fødevarer skal man spise meget af og hvad skal man holde igen med? (c.f kostrådscirklen) Stilladsering [<i>Man soll viel/nicht viel ... essen</i>] Spørgsmål 2: <i>Welche Lebensmittel sind klimaschonend/klimabelastend?</i> Hvilke fødevarer er klimavenlige/klimabelastende? (c.f klima-madpyramiden) Stilladsering [... belastet das Klima nicht viel/viel/sehr viel.] [... ist klimabelastend/klimaschonend] Spørgsmål 3: <i>Er der sammenfald mellem kostrådscirklen og klimapyramiden?</i> Spørgsmål 4: <i>Hvad kan vi konkludere? (at spise plantebaseret er både sund og godt for klimaet)</i>	
Afslutningsvis L beder eleverne om at reflektere kort over dagens læring ved at dele, hvad de har lært om makronæringsstoffer, sundhed og klima. L lægger vægt på, hvordan eleverne kan anvende viden om fødevarer i deres daglige liv og i fremtidige madlavningsprojekter.	E reflekterer kort over dagens læring ved at dele, hvad de har lært om makronæringsstoffer, sundhed og klima.

Buddha Bowl

Varighed: 135 min. (3 lektioner)

- **Før-task 1:** *Baue deine Buddha Bowl*
- **Før-task 2:** *Eine Einkaufsliste machen*
- **Før-task 3:** *Lebensmittel bestellen*
- **Hoved-task:** *Die Buddha Bowl zubereiten*
- **Efter-task:** *Bilder machen für die Speisekarte*

OBS: Tasken kan passende deles op i:

- 1 lektion med før-task 1 & 2
- 2 sammenhængende lektioner med før-task 3, hoved-task og efter-task

Formål for tasken

Eleverne skal lære at sammensætte en sund og balanceret Buddha Bowl ud fra de rette proportioner af makronæringsstoffer og bestille ingredienserne på tysk. De skal anvende både deres sproglige færdigheder og deres madkundskabskompetencer, når de forbereder og tilbereder en Buddha Bowl.

Mål for tasken

- Eleverne kan sammensætte og lave en Buddha Bowl baseret på anbefalinger om makronæringsstoffer.
- Eleverne kan udarbejde en indkøbsliste og foretage indkøb på tysk.

Materialer

- Smartboard
- Elevcomputere

Før-task 1

- Video 1: *Vegane Buddha Bowl 1:* <https://www.youtube.com/watch?v=tzq3Gn3kHxQ>
- Video 2: *Vegane Buddha Bowl 2:* <https://www.youtube.com/watch?v=TRO4TwZtAhs>

Før-task 2

- [Elevark 2: Baue deine Bowl](#)
- [Elevark 3: Zutaten Buddha Bowl](#)
- [Elevark 4: Eine Einkaufsliste](#)

Hoved-task

- Fødevarerne som står på ingredienslisten (listen kan tilpasses efter ønske og tilgængelighed).

Efter-task

- Elevernes telefoner eller iPads til at tage billeder.

Forberedelse

Læreren printer [Elevark 2 og 3](#).

Læreren gør relevante links tilgængelige for eleverne.

Læreren køber ind efter Elevark 3: Zutaten Buddha Bowl eller efter elevernes indkøbsliste, hvis opgaven laves over to dage.	
Hvad gør læreren? (L)	Hvad gør eleverne? (E)
Indledning	
I plenum I begyndelsen af lektionen repeteres de faglige pointer fra sidste gang (vedr. <i>Makronährstoffe, Makronährstoffverteilung, Ernährungskreis, Klima-Pyramide</i>).	E byder ind med deres svar
L forklarer, at eleverne i dag skal lave deres egen Buddha Bowl. L forklarer, at eleverne vil arbejde med sammensætningen af en sund, balanceret måltid bestående af forskellige ingredienser og introducerer lektionsmålene.	E stiller uddybende spørgsmål.
Bearbejdning	
Før-task 1: Was ist eine Buddha Bowl?	
I plenum L introducerer før-task 1: <i>Was ist eine Buddha Bowl?</i> og forklarer, at eleverne først skal lære, hvad en Buddha Bowl er, inden de går i gang med at lave deres egen.	
I plenum eller i grupper L viser videoerne som inspiration for klassen, eller eleverne ser videoerne selv på deres computere, afhængigt af klassens behov. N.B. Videoerne egner sig godt til undervisningsdifferentiering: • Video 1: niveau 1 • Video 2: niveau 2 Inden visningen L gør eleverne opmærksomme på, at videoerne indeholder ordforråd, som de har lært i <i>Smag på Sprog forløb 1</i> . Dette aktiverer elevernes forståelse og hjælper dem med at genkende ord, de allerede kender. L skriver følgende fire spørgsmål på tavlen, som eleverne skal besvare ud fra videoerne: 1. <i>Welche Zutaten werden als Proteinquelle verwendet?</i>	E tager noter under visningen.

2. Welche Zutaten werden als Fettquelle verwendet? 3. Welche Zutaten werden als Kohlenhydratquelle verwendet? 4. Welches Gemüse/Obst wird in den Buddha Bowls verwendet? Afspilning af videoerne L – eller eleverne – afspiller Video 1 og Video 2 to gange, så eleverne får mulighed for at fange detaljer, de måske har overset første gang.	
I plenum Efter visningen stiller L spørgsmålene i plenum, og eleverne diskuterer deres svar. L styrer diskussionen og hjælper med at rette misforståelser.	E svarer på spørgsmålene og byder ind.
I grupper L beder eleverne om at samle sig i deres grupper. L uddeler Elevark 2: Baue deine Bowl og gennemgår opgavebeskrivelsen samt den 5-trins vejledning til, hvordan man sammensætter en Buddha Bowl. L uddeler Elevark 3: Lebensmittel Buddha Bowl. Hver gruppe skal nu arbejde sammen om at sammensætte deres egen Buddha Bowl ud fra listen og diskutere, hvilke de vil bruge til deres egen Buddha Bowl, mens de tager højde for de anbefalede forhold af kulhydrater, proteiner og fedtstoffer.	E arbejder på at sammensætte deres Buddha Bowl ud fra 5-trins-vejledningen og DGEs anbefalinger for fordeling af makronæringsstoffer. E tager noter/tegner deres Buddha Bowl med de forskellige bestanddele.
Før-task 2: Eine Einkaufsliste machen	
L introducerer aktiviteten: <i>Eine Einkaufsliste machen</i> og forklarer, at eleverne i deres grupper skal lave en indkøbsliste på tysk til deres Buddha Bowl og udregne de nødvendige mængder af hver ingrediens. Eleverne skal bruge indkøbslisten til at bestille fødevarerne hos L (på tysk), når de er i madkundskab. L deler Elevark 4: Eine Einkaufsliste ud.	E tager udgangspunkt i deres planlagte Buddha Bowl og noterer ingredienserne på Elevark 4.
Før-task 3: Lebensmittel bestellen	
L introducerer aktiviteten: Eleverne bestiller ingredienserne, som de har noteret på deres indkøbsliste hos L. Dette kan foregå løbende under madlavningen.	E skriver chunks'ne ned. E øver sig på chunk'ne (evt. på vejen til madkundskab lokalet, hvis der er lokaleskift).

L introducerer chunks, som kan bruges til bestilling på tysk: • Ich brauche eine Gurke/100 g reis/ (antal) (vare). Jeg har brug for (antal) (vare). • Könnte ich bitte zwei Zitronen/ eine Dose Bohnen (antal) (vare) haben? Kan jeg få (antal) (vare)? Hvis lokalet skal skiftes Eleverne bruger tiden på vej over til madkundskab til at øve sig på chunks'ne.	
I madkundskab L beder eleverne om at finde sammen i grupper og beder dem om at fordeler ansvarsområder og opgaver i deres grupper. Herefter kommer eleverne og bestiller deres fødevarer fra indkøbslisten hos L.	E fordeler ansvarsområder og opgaver i deres grupper. E tager tur til at bestille fødevarerne, således alle i gruppen får øvet sig mundtligt.
Hoved-task: Die Buddha Bowl zubereiten	
I grupper Lokale: madkundskab L instruerer eleverne i at begynde tilberedningen af deres Buddha Bowl og hjælper dem med spørgsmål om madlavning.	E tilbereder deres Buddha Bowls.
Under madlavningen går L rundt til de forskellige grupper og stiller spørgsmål om ingredienser og sammensætning af elevernes Buddha Bowl: • Welche Zutaten verwendest du/verwendet ihr als Proteinquelle? • Welche Zutaten verwendest du/verwendet ihr als Fettquelle? • Welche Zutaten verwendest du/verwendet ihr als Kohlenhydratquelle? Welches Gemüse/Obst verwendest du/verwendet ihr in der Buddha Bowl?	E svarer på spørgsmålene.
Efter-task: Bilder machen für die Speisekarte	
L forklarer, at eleverne skal lave et menukort med alle klassens Buddha Bowls og derfor skal tage et par gode billeder af deres færdige Buddha Bowl. L beder	E bruger deres telefoner eller iPads til at lave et par billeder af deres Buddha Bowl.

eleverne om at gemme billederne til næste undervisningsgang.	E gemmer billederne til næste undervisningsgang, hvor de skal bruges.
Afrunding	
Mens eleverne spiser I grupper L beder eleverne reflektere over deres oplevelse af at lave en Buddha Bowl, både hvad angår sammensætning af ingredienserne og deres sproglige anvendelse af tysk i bestillings- og tilberedningsprocessen. L kan stille spørgsmål som: • Hvilke ingredienser valgte I til jeres Buddha Bowl, og hvorfor? • Hvilken del af opgaven var mest udfordrende? Hvorfor? • Hvordan har I brugt tysk i denne opgave, og hvad har været mest nyttigt?	E udveksler deres betragtninger.
I plenum L beder eleverne om at dele deres betragtninger med resten af klassen.	E deler deres betragtninger i plenum.

Die Speisekarte, bitte!

- **Før-task 1:** Digitale Speisekarte
- **Før-task 2:** Die Empfehlung des Tages
- **Hoved-task:** Im Restaurant bestellen
- **Efter-task:** Konjunktiv II: *Sich höflich ausdrücken*

Varighed: 60-90 min. (2 lektioner)

Formål for tasken

Gennem arbejdet med menukortet, rollespil og brugen af Konjunktiv II træner eleverne både deres mundtlige sprogfærdigheder og kulturelle forståelse.

Mål for tasken

- Eleverne kan præsentere deres Buddha Bowl mundtligt på tysk og bestille fra et menukort.
- Eleverne har viden om brugen af høflighedsformen på tysk.

Materialer

- Smartboard/projektor
- Elevernes billeder fra deres Buddha Bowl
- Padlet: Die Speisekarte: <https://padlet.com/vw7zkceev/remake-link/47wMbpAR1LngzrBm>
- Youtube-video: Im Restaurant bestellen (00:00-5:54): <https://www.youtube.com/watch?v=wiVcO6HIPS0>
- Elevark 5: Im Restaurant bestellen

Forberedelse

Læreren printer Elevark 5.

Læreren kopierer indholdet fra padlet'en Die Speisekarte i en ny padlet, som gøres tilgængelig for eleverne.

Hvad gør læreren? (L)	Hvad gør eleverne? (E)
Indledning	
I plenum L indleder lektionen med at spørge eleverne om deres oplevelse med at lave en Buddha Bowl og beregne makronæringsstofferne for deres ret.	E byder ind med svar.
L forklarer dagens opgaver: Eleverne skal bidrage til et fælles menukort ved at tilføje deres Buddha Bowl.	E stiller opklarende spørgsmål.

Derefter skal de deltage i en dialog, hvor de bestiller mad fra det fælles menukort. Til sidst præsenterer L målene for lektionen.	
Før-task 1: Digitale Speisekarte	
I plenum L åbner padleten <i>Die digitale Speisekarte</i> på smartboardet og introducerer de tre kategorier: <i>Getränke, Hauptgerichte og Nachspeisen</i>. L forklarer aktiviteten: Eleverne skal, med udgangspunkt i deres Buddha Bowl, udarbejde et bidrag til menukortet under kategorien <i>Hauptgerichte</i>. Bidraget skal indeholde: • Et passende navn • En liste over ingredienser	E stiller opklarende spørgsmål.
I grupper L instruerer eleverne i finde sammen i deres madlavningsgrupper og at åbne padlet'en på deres egne enheder.	E finder sammen i deres grupper og åbner padlet'en og udarbejder deres bidrag.
Før-task 2: Die Empfehlung des Tages	
I plenum L viser det færdige menukort til klassen og forklarer den næste aktivitet. L instruerer eleverne i, at de snart skal gennemføre et rollespil, hvor de i par spiller rollerne som kunde og tjener. I rollespillet skal tjeneren præsentere "dagens anbefaling" (<i>die Empfehlung des Tages</i>) og gæsten bestiller fra menukortet.	
I par og individuelt For at forberede sig på rollespillet skal eleverne nu i par udarbejde en kort mundtlig præsentation af deres Buddha Bowl, som skal bruges i rollespillet, som kokkens anbefaling. L skriver et par simple chunks på tavlen, som kan bruges til at præsentere "dagens anbefaling" på tysk:	E udarbejder en mundtlig præsentation af deres Buddha Bowl med udgangspunkt i chunks'ne (i par). Herefter øver E sig på at præsentere deres Buddha Bowl mundtligt (individuelt).

• <i>Unsere Empfehlung des Tages ist [Buddha Bowl navn].</i> (Vores anbefaling i dag er [Buddha Bowl navn].) • <i>Diese Bowl enthält [Zutaten].</i> (Denne bowl indeholder [ingredienser].) <i>Sie ist reich an [Makronährstoffe: Proteinen/Kohlenhydraten/Fetten].</i> (Den er rig på [makronæringsstoffer: proteiner/kulhydrater/fedtstoffer].)	
Hoved-task: <i>Im Restaurant bestellen</i>	
I plenum L introducerer aktiviteten <i>Im Restaurant bestellen</i>, hvor eleverne arbejder i dobbeltcirkelstrukturen (Cooperative Learning) som henholdsvis "kunder" og "restaurantpersonale."	
L deler Elevark 5 ud, som indeholder relevant ordforråd og en eksempeldialog til bestilling på restaurant. L gennemgår eksempeldialogen med eleverne for at sikre, at alle forstår strukturen og de vigtigste udtryk. Det digitale menukort forbliver synligt på smartboardet som reference.	E noterer ukendte ord.
I dobbeltcirkel L beder eleverne om at stille sig op i to cirkler: en indercirkel og en ydercirkel. Hver elev står overfor en makker, som de skal øve dialogen med. • Første runde: Eleverne bruger elevarket som støtte til at gennemføre dialogen med deres makker. • Rotation: Efter hver dialog roterer ydercirklen et skridt til højre, så hver elev får en ny makker. • Gentagelse: Dialogen gentages flere gange med forskellige makkere, og efterhånden øves den uden brug af elevarket. Målet er, at eleverne skal kunne gennemføre dialogen flydende og uden papir som støtte ved aktivitetens afslutning.	E gennemfører rollespillet.

Efter-task: Konjunktiv II: <i>Sich höflich ausdrücken</i>	
I plenum L skriver følgende sætninger på tavlen og instruerer eleverne i at klassificere dem fra mindst høflig til mest høflig: 1. <i>Gib mir ein stilles Wasser.</i> 2. <i>Ich hätte gerne ein stilles Wasser (bitte).</i> 3. <i>Ich will ein stilles Wasser, bitte.</i> (Svar: 2, 3, 1) L gør opmærksom på Konjunktiv II-formen og forklarer, at denne form på tysk bruges til at udtrykke høflighed.	E klassificerer sætningerne og kommer med deres bud på svar.
Individuelt L beder eleverne om at finde alle Konjunktiv II/høfligheds- forme på Elevark 5: Im Restaurant bestellen. Undervisningsdifferencering: Eleverne skal finde infinitivformen af de pågældende verber i Konjunktiv II og herefter sætte verberne i nutid (evt. med brug af abc.ordbogen.com).	E finder Konjunktiv II-formene.
I plenum L gennemgår svarene sammen med eleverne.	E byder ind og stiller opklarende spørgsmål.
Afrunding	
L samler op på dagens aktiviteter og spørger eleverne: • Hvad var let eller svært ved at bestille på tysk? • Hvordan kan de bruge de nye udtryk i praksis? Eleverne reflekterer over deres læring og deler, hvad de har lært om tysk høflighedsform.	E byder ind med deres svar.

Veganuary - ein Werbefilm

- **Før-task:** *Argumente für Veganuary* (2 lektioner)
- **Hoved-task:** *Werbefilm für Veganuary* (2-4 lektioner)
- **Efter-task:** *Veganuary-Kino und Feedback* (1-2 lektion)

Varighed: 5-9 lektioner

Formål for tasken

Eleverne træner deres mundtlige færdigheder på tysk gennem et forløb, hvor de arbejder med konceptet *Veganuary*. De bliver introduceret til emnet gennem autentiske kilder og argumenter for en plantebaseret kost. Forløbet munder ud i, at eleverne producerer en reklamefilm for *Veganuary* med mulighed for at give det et lokalt perspektiv.

Mål for tasken

- Eleverne kender og kan formulere både etiske og klimamæssige argumenter for en vegansk kost.
- Eleverne kan lave en reklamefilm på tysk.

Materialer

- Smartboard/projektor
- Padlet: <https://padlet.com/vw7zkcesev/remake-link/MV5obMDI4I95vD8e>
- Officiel hjemmeside for *Veganuary*: <https://veganuary.com/de/>
- Instagram-videoer:
 - *Wem du mit einen veganen Ernährung hilfst:* <https://www.instagram.com/p/COTfqIWMY6s/>
 - *Wieso probierst du's vegan?:* <https://www.instagram.com/reel/CmYksGTLatZ/>
 - *Do you think it is weird..?:* <https://www.instagram.com/p/DEzUgJigo7h/>

Forberedelse

Læreren gør de relevante links tilgængelige for eleverne.

Hvad gør læreren? (L)

Hvad gør eleverne? (E)

Indledning

I plenum

L indleder lektionen med "Brainstorm i plenum": Hvad betyder *Veganuary*? Kender eleverne konceptet eller noget lignende?

E byder ind med svar.

L åbner hjemmesiden (startside) <https://veganuary.com/de/> og spørger ind til banneret:

E byder ind med svar.

• Was siehst du auf dem Banner? • Was steht auf dem Banner? • Was bedeutet schräg? (= weird på engelsk) Welche Informationen bekommst du?	
L beder eleverne om at åbne linket på deres computer og at skimme afsnittet <i>Veganuary in Zahlen</i> og <i>Unsere Vision</i> .	E åbner hjemmesiden: https://veganuary.com/de/ .
L stiller følgende spørgsmål: • Was ist die Vision von Veganuary? • Warum? (Tierschutz und Klima & Umwelt)	E byder ind med svar.
L forklarer dagens opgaver: Eleverne stifter bekendtskab med konceptet <i>Veganuary</i> og nøgleord relateret til <i>Veganuary</i> . Til sidst præsenterer L målene for lektionen.	E stiller opklarende spørgsmål.
Før-task: Argumente für Veganuary	
I plenum L åbner padlet'en https://padlet.com/vw7zkcese/veganuary-infografik-und-plakate-mxd18vkaxt4clkrj på smartboardet og beder eleverne om at åbne linket til padlet og abc.ordbogen.com på deres computer.	E åbner linket til padlet'en https://padlet.com/vw7zkcese/veganuary-infografik-und-plakate-mxd18vkaxt4clkrj og abc.ordbogen.com på deres computer.
Individuelt eller i par L beder eleverne om at arbejde med at forstå overskrifterne på plakaterne og hovedbudskabet i de korte tekster og herefter kategoriserer de forskellige argumenter under de følgende 2 hovedargumenter: • Klima und Umwelt: CO₂-Emissionen, Umweltverschmutzung • = Miljømæssige fordele <i>Tierschutz</i> = dyrevelfærd dvs. etiske overvejelser fx: Hvem bestemmer hvordan dyr må/skal behandles? Er et dyreliv værdifuld?	E stiller opklarende spørgsmål. E bruger abc.ordbogen.com og Google Translate for at forstå hovedbudskabet på de forskellige plakater.
I plenum	Hvis overskriften passer til " <i>Klima & Umwelt</i> ", rejser E sig op.

<i>Klima & Umwelt oder Tierschutz?</i> L læser følgende sætninger højt (fra padlet'en): • <i>(Bild 1) Tiere in der Tierindustrie leiden viel.</i> • <i>(Bild 2) Das Ackerland wird ineffektiv benutzt.</i> • <i>(Bild 3) Mein Idol ist Veganerin.</i> • <i>(Bild 4) Geisternetze töten viele Fische und verschmutzen das Meer.</i> • <i>(Bild 5) Das Leben von allen Tieren ist wertvoll.</i> • <i>(Bild 6) Hummer fühlen Schmerz.</i> • <i>(Bild 7) Tierhaltung produziert viel CO2.</i> • <i>(Bild 8) Tierfarmen verschmutzen unser Wasser.</i> • <i>(Bild 9) Tiere sind intelligente Lebewesen.</i> • <i>(Bild 10) Es sterben viele Tiere für Fleisch und Milch.</i> Sætningerne kan forbindes med enten "Klima & Umwelt" eller "Tierschutz". • Hvis overskriften passer til "Klima & Umwelt", rejser eleverne sig op. • Hvis overskriften passer til "Tierschutz", bliver eleverne siddende.	Hvis overskriften passer til "Tierschutz", bliver E siddende.
L beder eleverne om at vælge to argumenter fra padlet'en, som de synes er mest overbevisende. Eleverne skal formulere to sætninger, hvor de skal udtrykke deres holdning. L noterer følgende chunks på tavlen, som danner udgangspunkt for elevernes formuleringer: • <i>Meiner Meinung nach ist es wichtig, vegan zu leben, weil</i> • <i>Ich finde, dass Veganismus wichtig ist, weil ...</i> Fx <i>Meiner Meinung nach ist es wichtig, vegan zu leben, weil Tiere in der Tierindustrie viel leiden.</i> L pointerer strukturen med konjunktionen <i>weil</i> og forklarer, at verbet i bisætningen placeres til sidst. L beder eleverne om at være opmærksom på denne regel, når de formulerer deres argumenter.	E vælger to argumenter i padlet'en. E skriver chunks ned og formulerer deres sætninger.
I dobbeltcirkel L beder eleverne om at stille sig op i to cirkler – en	E stiller sig op i dobbeltcirkel-strukturen og udveksler deres argumenter.

indercirkel og en ydercirkel. Hver elev står overfor en makker, som de skal dele deres argumenter med.	
Hoved-task: Werbefilm für Veganuary	
I plenum L forklarer, at eleverne skal producere deres egen reklamefilm for <i>Veganuary</i>. L forklarer, at eleverne skal se tre inspirationsvideoer og viser eksempler på reklamefilm for Veganuary. L beder eleverne overveje følgende: • Hvilke virkemidler bruger videoen for at fortælle sin historie? (Fx billeder, musik, stemme eller tekst) • Hvordan fanger og fastholder videoen seerens opmærksomhed? • Hvordan formidler videoen sit budskab på en klar og overbevisende måde? 1. https://www.instagram.com/p/C0TfqIWMy6s/ / OBS er uden tale. 2. https://www.instagram.com/reel/CmYksGTLatZ/ 3. https://www.instagram.com/p/DEzUgJigo7h/	E ser reklamefilmene, tager noter og byder ind med svar.
I grupper L opdeler eleverne i grupper på 3-4 personer. • L forklarer, at eleverne skal lave et manuskript med sceneanvisninger (= bemærkninger om handling, lys, baggrund og andre visuelle eller tekniske elementer) til reklamefilmen og giver eksempler på, hvordan man kan strukturere filmen: ○ Introduktion: <i>Was ist Veganuary?</i> ○ Argumenter: <i>Warum ist es wichtig?</i> ○ Evt. lokal vinkel: <i>Wie können wir hier lokal mitmachen?</i> ○ Afslutning: <i>Mach mit!</i> • L oplyser, at eleverne kan bruge rekvisitter, billeder eller mad (fx erfaringer fra Buddha Bowls) som en del af reklamefilmen.	E skriver deres manuskript og producerer og optager deres reklamefilm. • E fordeler roller og opgaver i deres gruppe. • Grupperne øver deres manuskript. • E optager deres film og kan inkludere rekvisitter, billeder eller mad.

L giver løbende feedback i grupperne mht. sprog og indhold og støtter grupperne i processen.	
Efter-task: <i>Veganuary-Kino und Feedback</i>	
I plenum L introducerer aktiviteten: Eleverne præsenterer deres reklamefilm og reflekterer over processen. • Grupperne fremviser deres reklamefilm for klassen. • Læreren faciliterer en klasses Diskussion med fokus på sproglige og indholdsmæssige aspekter: ○ <i>Wirkte der Werbefilm überzeugend?</i> ○ <i>Welche Argumente wurden benutzt?</i> ○ <i>War der Werbefilm kreativ?</i> ○ <i>Was hat besonders gut funktioniert?</i> ○ <i>Was könnte man noch besser machen?</i>	E giver konstruktiv feedback til hinanden.
Afrunding	
I plenum og/eller par Eleverne reflekterer over deres læring og diskuterer deres holdning til <i>Veganuary</i>. L gennemgår læringsmålene for hele forløbet og stiller følgende spørgsmål: • <i>Was habt ihr über Veganismus gelernt?</i> • <i>Was habt ihr über die deutsche Sprache gelernt?</i> • <i>Würdet ihr Veganuary ausprobieren? Warum/Warum nicht?</i> • <i>Haben die Buddha Bowls dich inspiriert öfter mal vegan zu essen?</i>	E diskuterer spørgsmålene, evt. først i par og byder så ind i plenum.